

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО
НАПИСАННЯ ТЕЗ НА КОНФЕРЕНЦІЮ

2024 рік

ПОРАДИ ТА ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТЕЗ

Поняття «теза» у перекладі з давньогрецької мови дослівно означає правило, місце, твердження.

Є тлумачення тез у широкому та вузькому розумінні:

- якщо говорити глобально, то це лаконічні, коротко викладені основні думки наукового дослідження;
- якщо більш предметно трактувати, то тези є скороченим, лаконічним варіантом наукової статті, дисертації, дослідження.

Отже, **тези – це завжди аргументи, лаконічно сформульовані головні думки, ключові аспекти та концепції автора.** Якої б теми вони не стосувалися, такий формат виключає текст без змістового навантаження («воду»), абстрактність, неінформативність, розмитість, нечіткість, фантазійність.

Основний зміст. Тези включають постановку проблеми, опис нових методик, результати, рекомендації з дослідження. Відтак тези по суті є науковою роботою в мініатюрі.

Стиль. Якщо тези складаються з коротких наукових описів – це дієслівний виклад. Він ґрунтується на використанні дієслівних присудків. Якщо автор лаконічно фіксує наукові дані й майже не використовує дієслівні присудки – це номінативний виклад.

Тези конференцій складно підготувати тільки одного виду. На практиці найбільш вдалим є комбіновані тези. Це не означає, що в одному матеріалі потрібно поєднувати всі види. Достатньо обмежитися 2-3 пунктами.

Наприклад, номінативні тези власної статті, написані після її завершення.

Послідовність викладу матеріалу. Для тез, які присвячені опису поставленої проблеми, рекомендована така послідовність:

- коротко викладений вступ і актуальність;
- цілі, завдання роботи;
- проведення літературного огляду аналізу теорії та позицій інших авторів;
- напрями розвитку дослідження і вирішення завдань;
- підсумки, оцінка результатів.

Оформлення тез має чітко відповідати стилю та формату роботи.

Оптимальний варіант – орієнтуватися на актуальні, правильні зразки. Де їх взяти? Існує безліч опублікованих тез в інтернеті. Допомогу може надати викладач, організаційний комітет, що здійснює підготовку наукового заходу, тощо.

Правила такі:

- у заголовку вказуються ПІБ автора, місце його навчання, держава, місто;
- як основний шрифт використовується Times New Roman, кегль – 12-14, полуторний інтервал між рядками;
- основою для оформлення списку літератури слугує чітко визначений

стандарт або правила, сформульовані оргкомітетом конференції;

- матеріал повинен бути грамотним за всіма критеріями (орфографія, пунктуація, достовірність) і унікальним;
- посилання.

Якщо обсяг тез становить 2 сторінки, то бібліографія повинна займати менше ніж половину сторінки (оптимально – 5 пунктів!).

Зверніть увагу, що ВІКІПЕДІЯ не є науковим джерелом! Це означає, що посилалися на неї не можна. Зокрема, помилки і неточності в оформленні можуть призвести до відмови у прийнятті тез, а отже, і у виступі. Адже форма так само важлива, як і зміст.

Алгоритм підготовки тез.

1. Визначте цілі та конкретизуйте результати, яких прагнете досягти. У більшості випадків це схожі поняття – вразити аудиторію, вдало презентувати свою роботу, заявити про свою наукову позицію та потенціал тощо.

2. Оберіть робочу версію назви. Вона повинна відповідати темі та концепції конференції, а також основній науковій праці.

3. Опрацюйте структуру матеріалу, попередньо ознайомившись із типами та особливостями тез.

4. Здійсніть ретельний аналіз інформації, яка стане основою тез. Можуть знадобитися доповнення, уточнення, скорочення матеріалу.

5. Виділіть головне та об'єднайте ключові ідеї у зв'язний текст. І що простіше, то краще. Більшість думок можна пояснити простими фразами.

6. Перевірте логічність, правильну послідовність матеріалу і докази.

7. Ознайомтеся з вимогами до оформлення та чітко їх дотримуйтеся.

8. Підготуйте змістову частину тез згідно з визначеним планом.

9. Ретельно перевірте текст на дотримання правописних норм, унікальність, правильність оформлення тощо. Рекомендується вчитати матеріал кілька разів. Дбайте про грамотність і правдивість.

10. Надішліть готові тези та заявку на участь у науковому заході.

Помилки в написанні тез.

Перша група типових помилок – безграмотність, хаотичність викладу, відсутність унікальності, невідповідність науковому стилю викладу матеріалу тощо. Їх основна причина – відсутність досвіду та неуважність.

Друга група помилок носить предметний характер. У їх числі:

- неінформативність, «вода» в тексті, заспамленість тексту;
- нелогічність викладу матеріалу;
- незв'язність тез одна з одною;
- невідповідність назви і змісту основного тексту;
- наявність плагіату.

Важливо пам'ятати, що тези – це не реферат і не твір. Це особливий жанр наукового стилю, що зобов'язує автора «грати за відповідними правилами» і водночас надає йому можливість донести свою ідею та головну думку.